Bolluk Gölü

ORT021

Çok Acil Gerileme (-2)

Akdeniz martısı (*Larus melanocephalus*), ince gagalı martı (*Larus genei*) © Cem Orkun Kıraç

Yüzölçümü : 10517 ha
Boylam : 32,88ºD
Enlem : 38,44ºK
Yükseklik : 940 m - 990 m
İl(ler) : Konya
İlçe(ler) : Cihanbeyli, Altınekin
Koruma Statüleri : Doğal sit alanı, özel çevre koruma bölgesi

■ **Alanın Tanımı:** Bolluk Gölü, Tuz Gölü'nün batısında yer alan uydu göllerden biridir. ÖDA aynı zamanda gölün güneyindeki küçük sığ göller ile bunlar arasındaki mevsimsel sulak çayırları ve bozkırları kapsar. Bolluk Gölü'nün suları sodyum sülfatça zengindir ve alan yakınından geçen Konya ana tahliye kanalından bir setle ayrılmıştır. Bu kanaldan göle zaman zaman su aktarılır.

■ **Habitatlar:** ÖDA, sodyum sülfatça zengin Bolluk Gölü'nü ve güneye doğru uzanan bir göl zincirini içerir. Göller arasında nadir bitki türlerine ev sahipliği yapan tuzcul bozkırlar ve sulak çayırlar bulunur. Tuzcul alanların çevresi yavşan bozkırları ve az miktarda tarım alanıyla çevrilidir.

■ **Türler:** Alan, bitki ve kuş türleri açısından çok zengin bir ÖDA'dır. Nesli tehlike altında olan ve dünyada dar bir bölgede yaşayan endemik bitki türlerini barındırır. Bunların arasında *Saponaria halophila* ve *Silene salsuginea* tehlike deracaları en yüksek türlerdir.

İncegagalı martı (*Larus genei*), Akdeniz martısı (*Larus melanocephalus*) ve gülen sumru (*Sterna nilotica*) göldeki adalarda önemli sayılarda kuluçkaya yatan martı ve sumru türleridir. ÖDA'da üreyen diğer önemli kuş türleri arasında büyük cılıbıt (*Charadrius leschenaultii columbinus*), kaşıkçı (*Platalea leucorodia*), uzunbacak (*Himantopus himantopus*) ve kılıçgaga (*Recurvirosta avosetta*) bulunur.

■ **Alan Kullanımı:** Bolluk Gölü'nde Alkim şirketinin sodyum sülfat ürettiği tuzlalar ve gölün kuzeyinde aynı şirketin Bolluk ve Tersakan'dan çıkan tuzları işlediği bir rafineri bulunmaktadır.

Alan çevresinde kuru tarım, göl civarındaki tuzcul bozkırlarda ise küçükbaş hayvancılık yapılır.

■ **Tehditler:** Kuzey Konya Havzası'ndaki genel su düşüşü nedeniyle Bolluk Gölü de son yıllarda tümüyle kurumaya başlamıştır. Yeraltından tarım amaçlı aşırı su çekimi gölün su rejimini olumsuz yönde etkilemekte ve gölün kurumasına neden olmaktadır.

Çumra Ovası'nın fazla sularını ve Konya kentinin kanalizasyonunu taşıyan ana tahliye kanalından zaman zaman bir miktar su Bolluk Gölü'ne akıtılır. Kanaldan karışan sular ve tuz üretim tesisinden çıkan atık suların oluşturduğu kirlilik alan üzerindeki diğer bir tehdittir. Kanaldan göle akıtılan sular bir taraftan gölün doğal tuzluluk oranını düşürmekte, diğer taraftan ise kimyasal kirliliğe neden olmaktadır.

■ **Koruma Çalışmaları:** WWF-Türkiye tarafından 2004 yılında başlatılan "Konya Kapalı Havzası'nın Akılcı Kullanımına Doğru" adlı proje 2006 yılı içinde sonlanacaktır. Proje kapsamında Bolluk Gölü'nün de dahil olduğu Konya Kapalı Havzası'nın entegre yönetimi amaçlanmaktadır. Özel Çevre Koruma Kurumu tarafından tüm özel çevre koruma alanını kapsayan "Koruma Alanları Sentezi" ve "Çevre Düzeni Planı Çalışmaları" yürütülmektedir.

Kuş Araştırmaları Derneği, Çevre ve Orman Bakanlığıyla işbirliği dâhilinde 1997–2005 yılları arasında Akdeniz martısının izlenmesi ve halkalanması için uluslararası bir çalışma yürütmüştür.

Bolluk Gölü kıyısı © Cem Orkun Kıraç

■ **Yerel İlgi Sahipleri**

Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı; Çevre ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma Daire Başkanlığı; Konya Valiliği; Konya İl Çevre ve Orman Müdürlüğü; Gölyazı ve Sağlık Köyü Kültür Çevre Yardımlaşma Dayanışma Derneği (GÖLSAĞ); Konya Çevre Koruma ve Araştırma Derneği (KONÇED); TEKEL Genel Müdürlüğü; WWF-Türkiye; Tema Vakfı Konya Şubesi; Çekül Vakfı Konya Şubesi; Doğa Derneği.

■ *Murat Gülsaçan*

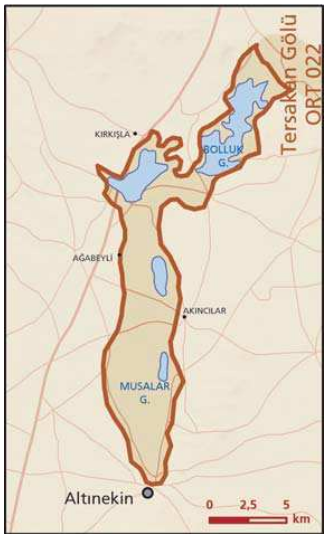

Bolluk Gölü önemli doğa alanı topografya haritası

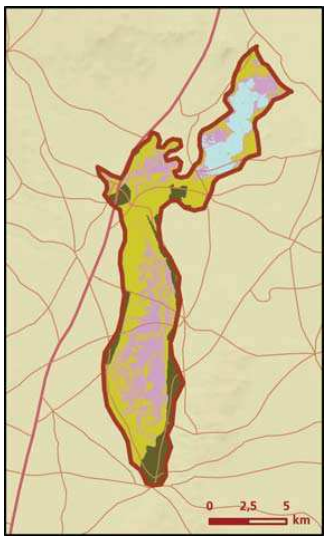

Bolluk Gölü önemli doğa alanı bitki örtüsü haritası

Bolluk Gölü © Cem Orkun Kıraç

	Takson Adı	E	TE	Kırmızı Liste		Popülasyon Büyüklüğü	ÖDA Kriteri
				K	B		
	Gladiolus halophilus	I	0	_	VU	Var	A1, A2
	Gypsophila oblanceolata	I	0	_	VU	Var	A1, A2
	Hypericum salsugineum	I	0	_	VU	Var	A1, A2
	Limonium anatolicum	I	0	_	VU	Var	A1, A2
	Linum seljukorum	0	0	_	VU	Var	A2, B1
	Salvia halophila	I	0	_	VU	Var	A1, A2
	Saponaria halophila	I	0	_	CR	Var	A1, A2
	Silene salsuginea	I	0	_	EN	Var	A1, A2
	Taraxacum mirabile	I	0	_	VU	Var	A1, A2
	Verbascum pyroliforme	I	0	_	VU	Var	A1, A2
	Charadrius leschenaultii columbinus	0	0	LC	EN	Var (1998 Üreme)	B1, C1
	Egretta garzetta - D. Avrupa ve Akdeniz	0	0	LC	LC	15-30 Çift (Üreme)	C1
	Himantopus himantopus - D. Avrupa ve D. Akdeniz	0	0	LC	LC	30-79 Çift (Üreme)	C1
	Larus genei - Akdeniz ve Karadeniz	0	0	LC	LC	840-1250 Çift (Üreme)	B3, C1, C3
	Larus melanocephalus	0	0	LC	LC	1905-2250 Çift (Üreme)	C1
	Phoenicopterus roseus - D. Akdeniz	0	0	LC	LC	700-2700 Birey (Yazlama)	B3, C1, C3
	Platalea leucorodia - D. Avrupa	0	0	LC	LC	45 Çift (Üreme)	B3, C1, C3
	Platalea leucorodia - D. Avrupa	0	0	LC	LC	400 Birey (1994 Üreme sonrası)	B3, C1, C3
	Recurvirosta avosetta - Akdeniz ve GD. Avrupa	0	0	LC	LC	55 Çift (Üreme)	C1
	Sterna nilotica - Akdeniz ve Karadeniz	0	0	LC	VU	317-400 Çift (Üreme)	B1, B3, C1, C3
	Tadorna ferruginea - Akdeniz ve Karadeniz	0	0	LC	(LC)	310-450 Birey (Üreme sonrası)	B3, C1, C3